

Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 58 hallituksen esityksen johdosta laiksi arpajaisverolain väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunta on 3 päivänä lokakuuta 1986 lähettänyt valtiovarainvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 118 laiksi arpajaisverolain väliaikaisesta muuttamisesta.

Arpajaisveron määrät olivat muuttamattomina voimassa vuosina 1970—1985. Vuonna 1986 arpajaisveron suuruus on vuoden väliaikaislain mukaisesti 20 prosenttia enintään 2 000 markan arvoisesta voitosta, 25 prosenttia yli 2 000 markan, mutta enintään 20 000 markan arvoisesta voitosta, 30 prosenttia yli 20 000 markan, mutta enintään 200 000 markan arvoisesta voitosta ja 35 prosenttia yli 200 000 markan arvoisesta voitosta.

Pysyvästi voimassa olevan lain mukaan arpajaisveron tuotosta menee 60 prosenttia valtiolle ja 40 prosenttia kunnille. Vuonna 1986 sovellettavan väliaikaisen lain mukaan arpajaisveron koko tuotto menee valtiolle.

Hallitus ehdottaa, että kuluvana vuonna väliaikaisesti sovellettua arpajaisveron asteikkoa sovellettaisiin myös vuonna 1987. Lisäksi hallitus ehdottaa, että arpajaisvero menisi myös vuonna 1987, kuten kuluvanakin vuonna, kokonaisuudessaan valtiolle.

Valiokunta on käsitellyt asian ja todennut hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen tarkoituksenmukaiseksi. Hallituksen esityksen perusteluihin yhtyen valiokunta on päättänyt asettua puoltamaan hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä.

Valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen muuttamattomana.

Helsingissä 24 päivänä lokakuuta 1986

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Salolainen, varapuheenjohtaja Muurman, jäsenet Ajo, Alppi, Joutsenlahti, Linna, Malm, Poutanen, Rosnell,

Rönnholm, Tenhiälä ja Tuovinen sekä varajäsenet Eklund, Jokela, Mattila, Perho, Piipari, Rusanen, Sasi ja Vepsäläinen.

Vastalauseita

I

Hallitus on ehdottanut, että myös vuodelta 1987 arpajaisveron tuotto kokonaisuudessaan suoritettaisiin valtiolle. Valiokunnan enemmistö on tähän yhtynyt.

Arpajaisverotuoton siirtäminen kokonaan valtiolle vähentää kuntien verotuloja noin 120 miljoonalla markalla vuonna 1987. Jo aiempina vuosina hallitus on eduskunnan enemmistön tur-

vin lisännyt kuntien maksurasitusta ja siten joututtanut veroäyrin kohoamista eri kunnissa ja toisaalta johtanut kuntien tarjoamien palvelujen kehittämisen hidastamiseen.

Pieni- ja keskituloisen kannalta olisi kuitenkin parempi, että tuiki tärkeitä palveluja (päivähoito, vanhusten palvelut, terveyspalvelut ym.) kehitettäisiin ja että ne rahoitettaisiin valtion verotuksella. Sen kohdistuminen on oikeudenmukaisempaa tuloveron progressiivisuuden ja yrityksiin kohdistuvan verotuksen takia. Hallituksen linja näyttää valitettavan johdonmukaisesti olevan se, että eri tavoin lisätään pieni- ja keskituloisten verotusta

Helsingissä 24 päivänä lokakuuta 1986

Osmo Vepsäläinen

Ulla-Leena Alppi

Irma Rosnell

II

Hallitus esittää arpajaisveron koko tuoton ottamista valtiolle vuonna 1987. Täten valtio vie kunnilta noin 120 miljoonaa markkaa verotuloja.

Kokoomus ei voi hyväksyä hallituksen yksipuolisia, ilman neuvotteluja tapahtuneita, kuntien talouteen kohdistuvia verotulojen uudelleen järjestelyjä. Arpajaisvero on osa tuloverojärjestelmää. Tuloverot jakautuvat sekä valtion tuloveroon että kunnallisveroon. Hallituksen esitys poistaisi kunnilta oikeuden kunnallisveroa vastaan tuloveroon henkilön saamasta arpajaisvoiton

Helsingissä 24 päivänä lokakuuta 1986

Kimmo Sasi

Pirjo Rusanen
Pertti Salolainen

Heikki Perho

samalla, kun annetaan yhä uusia verohelpotuksia rikkaille ja hyvätuloisille. Oireellinen tästä johdonmukaisuudesta on hallituksen esitys, ns. Lex Toivanen, joka soisi 200:lle Suomen rikkaimmalle noin 10 miljoonan markan verohelpotuksen varallisuusverosta. Samaan aikaan kuntien verotulojen leikkaaminen 120 miljoonalla markalla kohdistuu kunnallisverotuksen jakoveroluonteeseen ja alhaisen verotuskynnyksen vuoksi juuri pienituloisiin.

Ehdotammekin,

että lakiehdotus hylättäisiin.

kaltaisesta tulosta. Näin ollen hallituksen esitys poikkeaa olennaisella tavalla tuloverojärjestelmämme peruseriaatteesta eikä ole myöskään siten hyväksyttävä.

Koska kokoomus ei edelleenkään voi hyväksyä hallituksen politiikkaa, jolla valtion omat taloudelliset vaikeudet vyörytetään kuntien kannettavaksi, ehdotammekin,

että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus hylätään.